

Warszawa, 12 lutego 2024 r.

AI/DP/02/2024/54

Szanowna Pani
Katarzyna Kotula
Ministra do spraw Równości

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

dot. ustawy równościowej

w imieniu Amnesty International Polska pozwalam sobie zwrócić się do Pani Ministry w kontekście ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. 2023 poz. 970, dalej: ustawa równościowa).

Ustawa ta w art. 18 określa, że: „*Wykonywanie zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania powierza się Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Równego Traktowania*”. Na dzień 12 lutego 2024 r. nie została powołana osoba, pełniąca funkcję Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania.

W związku z powyższym zwracamy się z prośbą o informację, czy w zakresie Pani kompetencji jako Ministry do spraw Równości, pozostaje także realizacja zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania wskazanych przez w.w. ustawę równościową, czy też ten urząd nie został obsadzony?

Ustawa równościowa była przedmiotem wielowymiarowej krytyki ze strony różnych podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, środowiska naukowego, prawników praktyków. Była krytykowana m.in. ze względu na sposób określenia zamkniętego katalogu niedozwolonych kryteriów prawnego różnicowania sytuacji jednostki w sposób, który jest niezgodny z Konstytucją RP. Konstytucja bowiem w art. 32 ust. 2 Konstytucji RP stanowi, że: „Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”. Tymczasem ustawa wylicza niektóre kryteria, pomijając inne. W związku z tym powinna zostać pilnie znowelizowana.

Zdajemy sobie sprawę z toczących się prac, dotyczących wprowadzenia koniecznych zmian w ustawie o działach w administracji rządowej w związku z powierzeniem Pani urzędu Ministry ds. Równości. Jednocześnie wyrażamy głębokie przekonanie, że realizacja zasady równości, mając na uwadze wieloletnie zaniedbania, nie może dłużej czekać.

Z apelem o podjęcie nowelizacji ustawy równościowej zwróciliśmy się w ostatnim czasie także do Ministerstwa Sprawiedliwości, które mogłoby być pomocne w toku procesu legislacyjnego.

Niniejsze pismo jest podyktowane troską o pilne rozpoczęcie prac nad wzmocnieniem zasady równego traktowania w Polsce. W ostatnich latach byliśmy bowiem świadkami licznych zaniedbań w zakresie polityki ds. równego traktowania, których efektem była m.in. dyskryminacja obywateli Ukrainy na rynku mieszkaniowym oraz rynku pracy, nierówne traktowanie romskich uchodźców, niedostateczne działanie na rzecz walki z cyberprzemocą w stosunku do Ukraińców w Internecie (na te tematy piszemy więcej w naszych raportach opracowanych w ramach kampanii *Uchodźcy z Ukrainy w Polsce*¹), dyskryminacją dzieci uchodźców z Ukrainy w dostępie do edukacji (więcej w raporcie opracowanym w ramach naszej kampanii: *Szkoła dla Wszystkich*²), przemocą ze względu na płeć w Internecie (na temat organizowaliśmy konferencję: *Cyberprzemoc krzywdzi naprawdę*³), oraz brutalnym traktowaniem aktywistów na rzecz równego traktowania osób LGBTI (więcej na ten temat w naszym raporcie: *Byliśmy traktowani jak przestępcy*⁴), jak i nękaniami wybranych aktywistów postępowaniami w sprawach o wykroczenia (o czym pisaliśmy w naszej Analizie pt.: *Dajcie mi człowieka a znajdzie się paragraf. O instrumentalnym stosowaniu Kodeksu Wykroczeń do tłumienia protestów*⁵).

To tylko część z niecierpiących zwłoki zaniedbań w obszarze polityki równościowej, które mamy nadzieję, zostaną pilnie podjęte przez Panią Ministrę. Będziemy wdzięczni za poinformowanie nas o planowanych przez Panią Ministrę działaniach we wskazanym powyżej zakresie.

Z wyrazami szacunku

Anna Kulikowska

Anna Kulikowska

Wicedyrektorka

Stowarzyszenia Amnesty International

---

¹ Por. stronę kampanii: *Uchodźcy z Ukrainy w Polsce*

<https://www.amnesty.org.pl/uchodzcy-z-ukrainy-w-polsce/>

² Por. stronę kampanii: *Szkoła dla Wszystkich*

<https://www.amnesty.org.pl/szkola-dla-wszystkich/>

³ <https://www.amnesty.org.pl/konferencja-cyberprzemoc-krzywdzi-naprawde/>

⁴ Amnesty International, *Raport „Byliśmy traktowani jak przestępcy”: od atmosfery wrogości po nękanie osób broniących praw LGBTI*, Warszawa 2022.

<https://www.amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2022/07/Bylismy-traktowani-jak-przestepcy-raport-aktywisci-stki-LGBTI-Amnesty-International-2022.pdf>

⁵ Adam Ploszka, Marcin Sczaniecki, *Analiza Amnesty International: Dajcie mi człowieka a znajdzie się paragraf. O instrumentalnym stosowaniu Kodeksu Wykroczeń do tłumienia protestów*. Warszawa 2024.

<https://www.amnesty.org.pl/dajcie-mi-czlowieka-a-znajdzie-sie-paragraf-nowa-analiza-amnesty-international/>